

Bøg etableret med ammer af birk. Bøgen kan stadig reddes ved en aktiv hugst i birkene. Alle fotos: Per Hilbert

Skovrejsning – de første tyndinger

De sidste mange år har skovejerne og samfundet stået for en stor satsning. Mere end 12.000 ha skovrejsninger, småbiotoper og læhegn er det blevet til.

Det meste starter godt, og vokser glimrende. **MEN: En fare lurur på mange af disse plantninger.** De skal tyndes, og det skal ske tidligt. Ellers er der en stor risiko for, at plantningerne aldrig kommer til at opfylde deres formål, men bliver til ucharmerende og kortlivede skove af rødæl, pil og poppel.

Ammetræernes velsignelse og forbandelse

De fleste skovrejsninger og småbiotoper er skåret over samme læst som de kollektive læhegn, hvor man har blandet flere arter af både træer og buske. Og blandt træerne er der normalt, foruden de varige 'bestandstræer' (langsomme og frost- og vindfølsomme), også anvendt et større eller mindre indslag af 'ammetræer' (hurtige og robuste).

Det er gjort for hurtigt at få et 'skovklima' på arealerne. Men netop fordi ammetræerne er hurtige og robuste, vil de på længere sigt ødelægge de varige arter, hvis de ikke bliver opstammet eller tyndet og til sidst helt fjernet.

Opstamning

Man skal meget hurtigt opstamme sine ammetræer. Det skal ske inden ammetræernes nederste grene begynder at genere bestands-træernes topkud.

Behovene er forskellige, afhængig af træart. Poppel, rødæl og lærk er aggressive i forhold til mere ydmyge bestands-træer. Birk er derimod en mere fordragelig nabo.

Eg, hvis fremtid er kraftigt truet af den nærtstående rødæl. Den skal enten opstammes eller fjernes – nu.

Ved opstamningen skabes plads til bestands-træernes udvikling i højden. Opstamningen kan ske med økse, huggert eller motorsav. Vinterperioden er ideel. Det vil normalt ikke være muligt at opstamme til større højde end omkring 2 meter. Derefter må problemerne løses ved en nedskæring eller tyndning af ammetræerne.

SKOVDYRKERNE

Tynding af ammetræerne

Hvornår tyndingen skal ske, afhænger af bestandstræernes vækst, men først og fremmest af ammetræernes art og antal. Ofte tyndes, når ammetræerne er 3-4 meter høje, hvilket kan være efter 4-6 år. Fastlæggelse af det rette tidspunkt kræver altid en vurdering på stedet.

Normalt kappes tyndingstræerne tæt ved jordoverfladen. Men et alternativ kan være at sætte en høj stub (1,3 - 2 meter), hvorved de vokser videre, men bliver forsinket i forhold til bestandstræerne.

Under gunstige vækstforhold kan ammerne evt. fjernes på én gang. Men under mere udsatte forhold tages de væk i to eller tre indgreb. Ammetræerne vil ofte være helt væk i en alder af 10-15 år. Man kan dog vælge at beholde et antal ammetræer spredt i stykkerne som en varig indblanding. Det kan fx være tilfældet med lærk, skovfyr og kirsebær, der kan blive værdifulde træer på sigt.

Både ved opstamning og ved den første egentlige tynding er det normalt at lade det nedskårne ligge i bevoksningen. Det giver læ til bunden og holder denne fugtig i tørre perioder, det hæmmer ukrudsvegetationen, og det giver dækning for især fuglevildt.

Ved de senere tyndinger af ammetræerne kan man ofte udnytte stammerne. Det vil enten sige til brænde eller flis.

Dette skulle have været en egebevoksning, som blev etableret med ammetræer af poppel. Men det blev til en poppelbevoksning på grund af manglende tynding.

Flisning kan være en måde at holde udgifterne til bevoksningernes pasning nede, og nedskæring til flis og efterfølgende flishugning er oftest den mest rationelle metode, når der er tale om større arealer. Flishugning kræver etablering af spor.

Nogle ammetræer vil skyde fra støddet efter nedskæring, bla. hvidel, rødell og poppel. Disse stødskud kan undgås ved stødsmøring med 20% RoundUp i forbindelse med fældning.

Opstamning af hjelpepetræ (skovfyr) foretaget af hensyn til det varige bestandstræ (ædelgranen). I baggrunden en rødgran, som også indgår i blandingen.

Tynding af bestandstræerne

Hvor der er anvendt flere bestandstræarter, er rettidig tynding af disse også helt nødvendig, hvis man vil styre balancen mellem arterne og dermed den fremtidige bevoksningssammensætning.

Grundlæggende bør dårligt formede træer altid fjernes. Dvs. tveger og 'krukker'. De sidste er grove træer, der på lang sigt ikke kan give kvalitetstræ, og som ved kraftig vækst generer nabotræerne. Tyndingsmåde og tyndingsstyrke afhænger helt af træartskombinationen. Dvs. af hvilke træarter, som indgår, og på hvilken måde de er blandet (rækker, grupper, spredt).

Spørg din skovbrugskonsulent til råds.

Øerne Tlf: 62 62 47 47 oer@skovdyrkerne.dk
Vestjylland Tlf: 96 10 10 96 vest@skovdyrkerne.dk
Syd Tlf: 75 86 73 88 syd@skovdyrkerne.dk

Midt Tlf: 86 89 32 22 midt@skovdyrkerne.dk
Nord-Østjylland Tlf: 86 44 73 17 sno@skovdyrkerne.dk

Vi er Danmarks største medlemsejede virksomhed indenfor skov og landskab med mere end 5.000 skovejere, juletræsproducenter mv. som vi hjælper med rådgivning, entrepriser og salg.

Skovdyrkerne · Sekretariatet · Parallelsvej 9A · 8680 Ry
info@skovdyrkerne.dk · www.skovdyrkerne.dk

SKOVDYRKERNE